

Hz. Ömer (r.a.) hırsızın elini niçin kesmedi?

Soru: Şer'i kurallar Kuran'da ve Sünnet'te belirtilmesine rağmen Hz. Ömer'in(r.a) hilafeti döneminde niçin hırsızlara verilen el kesme cezası kaldırdı. Bunu esas alarak hükümlerin uygulanması esnetilebilir mi?

Cevap

İslam'daki had cezalarının uygulanması ancak Allah Teala'nın ve Resülü'nün tayin ettiği çerçevedeki şartların oluşması durumunda söz konusudur. Hz. Ömer -soruda da ifade edildiği gibi- hırsızlara verilen el kesme cezasını kaldırmamış, şartlar oluşmadığından dolayı uygulamamıştır.

Fukaha hırsızın elinin kesilebilmesi için malın mutekavvim olması, korunaklı bir yerde saklanması, kıymetinin nisab miktarı olan 10 dirheme ulaşması gibi şartlar tayin etmiştir.¹ Hz. Ömer zamanında kıtlık olduğundan hırsızlık yapanın açlık sebebiyle mi yoksa başka bir gerekçeyle mi bu fiili işlediği bilinmediğinden hırsızın elini kesmemiştir Zira şüphenin olduğu yerde had cezası tatbik edilmez çünkü Allah Rasulü Aleyhisselam “Şüphenin olduğu yerde had cezalarını düşürün”² buyurmuştur.

1. Ebü'l-Hüseyn Ahmed b. Ebî Bekr Muhammed b. Ahmed el-Kudûrî, *el-Muhtaşar* (Beyrut: Darü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1997), 201; Ebü'l-Hasen Burhânüddîn Alî b. Ebî Bekr b. Abdilcelîl el-Fergânî el-Mergînânî, *el-Hidâye Şerhu Bidâyeti'l-Mübtedî* (Beyrut – Lübnan: Daru İhyai't-Turasi'l-Arabi, 2019), 2/362.
2. Ebû Hanîfe, *Müsnedü Ebî Hanîfe*, ts., (Hadis No:4).